

SETMANARI BILINGÜE, INIMÍCH DE SES PENES Y AMÍCH D'ES BON HUMÓ

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Províncies un mes	0'25 Ptas.
Estranjé un any	6'00 >
Número corrent	5 cénts.
No retornam ets originals.	

Directó, Administradó y Propietari
ES MASCLE RÓS

Redacció: San Pedro Nolasco, 7.

Direcció: Arabí, 6—Pral.

Buzón: Kiosco de G. Lirola—Borne.

Ses suscripcions se paguen per adelantat.

CHISPAS

Se dice, con razón, que Palma da grandes pasos hacia el progreso, en todas sus manifestaciones. Nosotros asentimos y deseamos á fuer de buenos palmesanos, que su avance sea en más rápida carrera progresiva, si se puede, para hacer de Palma una ciudad populosa por su comercio é industria; para que sea esta Capital, un centro en el archipiélago, de sanas y poderosas fuerzas para con ellas estimular y ayudar á sus pueblos congénères y salir del letargo en que nuestra proverbial calma nos sume.

Sin embargo, á pesar de los más buenos deseos, á veces resultan fallidas las obras de mayor concepto. Un microbio anida en un cuerpo y acaba por vencerle; un vicio se apodera de un pueblo y alcanza su depravación, que es su muerte moral.

En Palma, es de ver como más progresos obtiene el vicio, que la virtud.

El alcohol y las blancas asolan nuestra Ciudad. Por vergüenza de nosotros mismos y decimos de nosotros, porque paisanos son, en su mayoría los alcohólicos que vemos por nuestra Isla.

Y no es solo á esos vulgares seres empedernidos en la bebida á que nos referimos, ya que á más altos peldaños sociales alcanza el mencionado vicio y esos son los que, por la condición de sus relaciones ofrecen mayores peligros para una sana generación.

La prostitución, es la peste que con más arraigo enferma nuestra ciudad. Hoy son mallorquinas las *Venus* de *burdel*; hoy son mallorquinas también las *arpías* que con hábiles ganzúas abren los frágiles corazones de tiernas niñas para inculcarles funestas ambiciones; cuidando de correr un velo ante la perspectiva, quizá no lejana, de un hospital para reposo y cuidado de sus seducidas víctimas.

No son imputaciones lo que decimos. Hemos visto criaturas salir de *restaurants* y a vernos, cubrirse el rostro ruborosas. Hemos sido requeridos por ciertas señoras para visi-

tar su mencancía. A éstas deberían darles caza y azotarlas con la justicia.

En los países de mayor civilización, se observan leyes que penan los actos de inducción de este género, con sendas multas y reclusiones corrientes según los casos.

Decíamos al empezar, que debemos abrirnos camino hacia el progreso para nuestro pueblo. Y ahora acabamos encareciendo á quien competá, tome con interés el saneamiento moral de nuestra querida Palma para que su perfección vaya parangoneada con su grandeza.

LUCIO PALMA.

Es barrám de na Catalineta

(HISTÓRICH.)

Sa Calatrava va alta, y també de gom en gom está es carré d'en Salom hont cap vahinat hey fa falta. Espantada sa gran massa corre no sabent que di.... á veure arrambamoshi y sebrém que es lo que passa.

Na Catalineta está fentse óy dins un poal, s'estreñy es coll y es fa mal per veure si el sa treurá.

—¡Dios meu! ¡Lo tengo dedins! ¡Jesús que fatal momento! ¡Aqui! ¡Aqui me lo siento! ¡Me ha pasado moit endins! ¡Ojoch! ¡Ojoch! ¡No me sale y me pongo el dito dentro! ¡Ojoch! ¡Ojoch! ¡Yo me encuentro como ninguna me iguale! ¡Ojjjjjjoch!.....

—Que tenga repós y jo aniré á sercá es metje. (Digué sa mestressa *Lletja*.

—¡¡Ojjjjjj!!

—Se treurá es carcabós!

(Es metje s'hi presentá y amb paraules compatives, vinticuatre lavatives de salfumant li fé dá.)

—¡Dios mio! ¡Mi barramenta que no me puede salir! ¡Ojjjjjj! ¡Yo me voy á morir! ¡Mi cañón se revienta!

—Peró ¿que es aquest cabal? (Preguntá en *Pau* s'esquinsat.)

—¡El barramo m'he enviat!

—¿Y aquest que heyá á n'es portal?

(S'impresió que li va fé á sa pobre *Catali-*

na

na cuant es seu barram afina, fou grossa, per poch caigué. Y per calma s'emoció d'es per-

cance de ses dents, prest ella á tots es pre-

sents los va da una explicació:

—Durmiendo tranquila yo anoche un et-
chemo hizo y mi barramo postizo sin temerme
me saltó. Hoy cuando me levantaba en la bo-
ca me tocado y con chasco me trobado quel
barramo me faltaba. Me paupo la gargamella,
pero al tocarme este óso, (1) á donar gritos
me pósso porque hem creya que era ella. Sa
barramenta me creya que tenia entravessada,
óyo me hacia y nada, la barramenta no hem
treya.

(Aquí diu Madó Emblevins.)

¡Ale que s'hen vaje á jeure!

¡Vols di el te volies treure

sense tenirló á dedins.

CAP VERJO.

A la Bonanova

No va essé cap cosa nova
anguañí p' el Nom de María.

Com altres anys hey havia

de tot per La Bonanova.

Jent que puja y que devalla,

jent que plora y jent que riu,

jent que fuitx y entra á n' es niú,

jent que bota, jent que balla,

jent que xerra, jent que calla,

jent que corre, jent que seu,

jent valenta, jent jueu,

jent bullanguera á redóls,

jent de piñes, de piñóls

y jentada de tot preu.

Pomes, codoñes, taronjes,

serves, vellanes, llimones,

sogres, animàls, personnes,

fresqueros, capellàns, monjes,

nines fortes, nines flonjes,

balladós, xaramieros,

trasnochadores, toreros,

chavalets amb mala pata,

graciosos que donen lata

y molts de conioneros.

ES MASCLE RÓS.

(1) S'ós dé sa gargamella.

Autógenas Bicicletas Bibiloni

Bicicletes de primera
d'autógena construcció
que es material superió
per pista y per carretera.
no es queda may enderrera
ja que es lo mes fort que heyá,
lo mes modern que se fá.
lo milló d'avuy en dia,
provaules que amb garantia
la casa les vos vendrá.

ESTELLICÓNS

Segueix es *Foch Vermey* d' Alaró firmat p'en *Broma*.

¿Quin poble será es venturós que pugui contá alabansa de sa seu administració?

Per tot pot essé que n' hi hey haje de contents y de fallóns, menos a Alaró que tots se queixen (salvo alguns protejits p'es cacciues.)

Aném per breus moments á una reunió y jutjarém qui es mereix un aplaus. Ja hey som.

President:—¿Com podriem fermós tots es tavarnés de sa nostra banda?

Vocal 1.º:—Deixantlós jugá al monte.

Vocal 2.º:—Si però es guardias perseguixen tot abús y sa seu activitat mos ho impedeix.

Cacique:—Jo compraré amb paraules ets estorbos y podrán jugá ó sinó.....

¿Es possible que homos d'honor com son es que vigilen aquest puesto hajen d'está somesos á un cacique, únicament per negocia vots?

Si trobau que aixó es sistema de cerca vots, es lo mateix que si vos dasen un'arma per suicidarvós.

¿No estau cansats de veure tals abusos y que per cause d'es joch son moltes ses famílies que poguen viure honestament han de viure malament?

Poble! Medita sa teua situació y veurás com t'avis per bé, que cuant te llevis sa bena de devant ets uys, serà cuant regoneixerás qui es digna d'apreci y qui es digna de despreci.

Jaume Tache:—¿que has vengut
á Alaró á veraneá
ó estás aquí per jugá
y ets alaronés buidá
deixantlós es serró aixut?

Continuará, pero teniu en conta que aquest setmanari passa per sa Censura.

Lo que passa á dins Sant Jordi jutjat per un glosadó de primera.

Una festa acostumada que es poble Santjordié anualment solia fer, anguañ es batle ha privada, sa llecencia havia dada y la llevá. ¿Que està bé? Sols tres banderes posaren per mes festa demostrá y no poguerlés penjà mes de cincuenta hen quedaren. Noltros tots el perdonam á n' es Batle essent qui es sabent que fá es mateix pes que una bufeta d'el Ram. Noltros es Sant Jordiés sa festa hem feta escaldada però l' han aproveitada anguañ ets aranjassés. Aranjassés si patiu es que tendreu mal soscaire ja que un bon Batle teniu que com él no ni heyá gaire. Vehins de dins S' Aranjassa deveu á Mestre Martí les gracies que ha fet aquí festa lluhida y ben grassa.

P'en Nás Pelut hem estat invitats á ses tremponades *Bruneres*, (pagant sa part que mos correspon) ahont hey abunden ses llises marderils agafades p'es consumit pescadó que antes les duya á n'es carré de *Velazquez*

y are p'es de *Sant Llorens* amb sa condició de que caps, espines y coues, van á pará á na *Llet-Colada*.

Hey anirém cuant tenguém s'import de sa part que mos correspon.

* *
P'es telefono de *Son Llatset*.
Rrrrrrrrrrinc..... rrrriinc.....

—¿Es vosté es Masclé?

—Si no m'han enganat; si. ¿Qui sou vos?

—Som en *Tomeu Bendat*; d'Algaida natural, som aquell que pegá aquell esclat, á davés ca na Catal. ¿Li recorda?

—¡Ah! si. Sou aquell que teniu una espata torta. ¿No es ve? ¿Que voleu?

—Que fassi el favó de fumeretjá algo un café, que tenim per aquí, porque de lo contrario, si va així será gros es fasté.

—Si heyá fasté, no vos hi poseu porque du males consecuencies.

—No, no es axó, Deu m'hen alliber.

—Parlau clá y amollaulí d'una vegada ó sinó faré llevá sa comunicació.

—Es es cas que á n'aquest café, que fa frontera en sa crretera de *Son Llatze*, cada vespre si reunexen un parey de cosines de la casa y no fan mes que plomá á tot bicho que allá sa presenta, y jo voldria que vosté madonas sa fórmula d'una recepta per doná á n'aquestes cosines, porque á n'es meu concepta tot lo que fan, domes heu fan porque tenen molta casera y tenen pó de quedá per vestí sants.

—Bueno, digatlós de part meua, que si tenen molta casera que menjan molt de pebra cohuent.... y engolescan piñols.

—¿Y si s'empatxen?

—Que prengan purga.

—Ja el so diré.... vosté ha acertat.... es una bona recepta.... Disponga d'en *Tomeu Bondat*....

—Bondat ó Ben-dat no vatj de carn d'ase.

* *
De sa Porta de Sant Antoni mos comunica «Un Valent» y fá una glosa á n'es garrut que es pasa tot lo dia dins ca sa nina, per veure si es conquistará ses simpaties d'ella, però com él es mes vey y mes ruat que unes xeramies desinflades, sa nina no va de brou.

En *Torquito* afortunat
ja que no te pell ni ossos,
en *Tarrola* el ferá trossos
per derrera «Can Fumat».

* *
Per cause de «La Almudaina», amb so número passat tirarem una planxa

Segóus ella *Coll* y *Frau* havien guañat y *Horrach* y *Bibiloni* havien perdut. ¡Un dia amb l'any que creim amb sa prensa seria, encare diu mentides!

Perque amb so di vé consoni
deim que en *Coll* y en *Frau* perderen
ja que es premis s'en dugueren
n'Horrach y en *Bibiloni*.

* *
Telegrama d'última hora.

S'Arracó 11 - 10 - m.

Salido—Cáncer—Colomspríms—para—tomar—medelo—buñuelo—trincheras—Calle—Marina—Palma—infalibles—contraposibles—inundaciones.

CHUPA BLENOS.

* *
Canta un *Gall Gris* de s'Arraval.
Sempre seguit li corre á devant y derrera sa pollota per veure si l'enganxará, però com él no vá d'ella, casi es ben segú que sa Matjinera no fará tech.

* *
Y ja te pots espolsá
Matjinera casadora
que es teu garbo no enamora
ni á pajés ni á ciutadá.

Lo milló de lo milló

Es lo que no s'ha vist mai
y amb pintura may va buit.
Si heu de masté un bon trabay
visitau en *Tomeu Gay*.
Plaça Sant Antoni, 8.

Un Inquilino reclama.

Suplich á n' el Señó Colón, que es gastí corante céntims y comprí una Urbanidad á n' es seu cotxé, carreté ó apoderat d' es pisos de per Santa Creu, el cual maltrata ets inquilinos á altas horas de la noche, cosa que trobám ilójica, porque ses persones volen esse respectades com á tals.

Pot está alerta es cotxé
que de cridera en te tanta
perque per s'hivern qui vé
li donarán qualca manta
per escaufarló mes bé.

* *
D'el Terreno mos reseña sa festa, «Un tapadillo de Porto-Pi»

No seré molt extens, porque tench cita doada amb una dona casada amb infants, á les onse amb punt á *Sa Pradera*.

Sa festa fou de mitj thé y amb lo que es feya aquest dia, jo francament prefería estar-mé dins es café. Ball de sala á sa Plasseta amenisat p'en *Canals* hont vaitj ballá jo un bon vals amb molt bella pajeseta. Asseguts á un predís un veyardo y una nina estan fent má de moix fina y trebayan es choriz. Tocant ballets de xaripa amb sacsofón se llueix un maestro el qual pareix un moro fumant amb pipa.

Y un jovensuelo d'Esportes
mos deya mentres ballava
que s'alcalde no trobrava
es seu garrotet amb borles.

* *
«Un Brelup» d' es Pont d' Inca diu:

Diumenge passat un jove comerciant, moreno per mes señes y bon tipo, devallá á Palma y queda engabiat amb una passaralleta. Quant l' afínanen es detectives, li envesten y gracies á D. Paulino, sa passarella pogué pendre es vol y domés pogué caure dins es filats es passarell ó gorrió masclé que amb ella s'apaxiá fentlós creure aquest, que estave amb so *Cherremé* de *Can Perico* que li enseñava de ballá es garrotin.

Aquest pich no ha estat res
per aixó estás tan sereno,
però un altre pich, Moreno
trobarás un brasé encés
pá quemarte té lo bueno.

* *
D' es Puig de Sant Pera flametjen.

Dues famelles enteses
amb anys per essé padrines
marmulen essent fadrines
perque ja son ben empeses.

P' es barrio de Sant Pera no heyá qui hen puga passá tants sou es rotlets que heyá. Y allá lleven pel y llana desde en *Covo* á *Italiiana*. Es barrio es criticado porque heyá jent de porró. Sa costa de s' Olivera per criticá es de primera. Y heyá un venedó nostro que los passa es parinostro.

* *
Un Catalinero siula:

A n' aquestes brodadores
que están p' es carré d' Antich,
amb breus paraules les dich
que son molt criticadores
y no dich marmuladores
però alerta á un altre pich.

ARRABALEROS!

Per suscripcions y reclamassóns, acudiu
á n' es uostro correspolal catalinero Toni
Martín y Gallego—Sant Matji, 257.

D'Alaró fumen amb pipa.
A n'es meu ex-amich *Pep Fidaue*:

Amb bé de s'amistad passada, ta posaré
aquest freno automàtic, perque no tornis
descarrilá.

¡Vaje Pep! ¡Respecta es teus 38 Nadals!

Es primé *cachof* que m'atañys es de que
vatj á demaná llimosna y axó sols es accepta-
ble y propi d'un homo de mals antecedents
com tú. Es que hem coneixen ja saben de
que n'estich ben lluñy.

Recordet que som jo que sense faltá á sa
veritat te puch dí que, estiguent á Solle t'ha-
gueres de posá un traje d'un jermá meu per-
que no en tenies per dú. ¡Trista era sa teua
calamitosa vida!

Sols te vuy recomená de que si no vols
passá gana, no te deixis d'acudí á sa gabi en-
ganadora (*tapete verde*) y tant á tu com á sa
teua comparsa *Salerista*, es dia que vos des-
cubresquen ses trampes y s'actual robo,
adios gananci y ja pots parti tu es primé á
C'as Sallaté, perque et fasse unes guarni-
cions per tirá á carro.

Per avuy te bastará aquesta recció y si la
trobes fada s'altre ja será mes salada.

Perque estigas enterat
y que et fatj es sord no digas
menja aquestes quatre figas
que et regala en:

Juan Gelat.

**

De Lluchmajó:

En JULIO VERDADES dona señals de vida y
diu: Que cuant *D. Pedro* agafa sa vara, va
doná orde de que es cafés porien está uberts
tota s'anit però sense jugá ni moure es-
càndol.

¿Idó? ¿Que era perque passasen el rosari?

**

D'Inca hem indagat:

Es Barbó si no escriu, no es degut á sa pe-
resa, sinó á ses grosses ocupacions que te
amb so negoci de fideus, gruixats, primis,
blanchs, grochs y borts.

Es negoci d'es fideus
l'obliga á no escriure al pobre.
Y ja sabiem de sobra
que es Barbó no es d'es jueus
en poré posá má á l'obra.

**

Veria negre de sa Poble firmada per «*Un Detective*».

JOCS FLORALS D'ES "FOCH Y FUM"

1.er PREMI. Un ramell d'honor y sus-
criptó honorari d'es Foch y Fum tota sa vida.

2.on PREMI. Un lliri natural y medalla
de plata.

3.er PREMI. Una viola de garbayó y
medalla de coure.

4.art PREMI. Un pebre cohuent y meda-
lla de llaune.

5 int PREMI. Unes esperdeñes colò d'oliva

CONDICIONS

1.º Es primé premi, serà destinat á sa
poesia que ridiculisi mes una sogra. Es se-
gón, á sa poesia mes xocant traguent es de-
fectes á ses Catalineres. Es tercè, á sa poe-
sia que ensalsi millió es célebres tipos ma-
llorquins: *Matasetses*, *Verdotaga* y *Petecol*.
Es quart, á n'es chiste que tenga mes bona
pata y escrita amb prosa. Es quint, á sa
poesia mes mal feta y desberatada tractant
cualsevol cosa.

2.º Ses composicions, no podrán passá de
trenta retxes y quedarán fora de concurs
ses immorals.

3.º Es *fallo* serà á n'es N.º 35 d'aquest
setmanari, ó sia dia 12 de Octubre qui vé,
y ses composicions sols sa rebrán fins dia 5
d'es mateix mes.

4.º Es dia d'es *fallo* publicarem un nú-
mero extraordinari, publicant ses dues com-
posicions millós que s'hajen rebudes per ca-
da premi y es públich jutjará quina es sa
que te mes mérit, retayant y omplint un cu-
pón que publicarem á n'es N.º 35.

5.º Queden excluits d'es concurs, *S'He-
reu de Can Pruna*, *Cap Verjo*, *J. M. R.*
y *Es Mascle Ros*. (Cuatre pseudònims dis-
tints y una sola ploma vertadera.)

Encare no sabíem que per aquí tengue-
sem un *Calafatas* d'aquelis de marca «Ca-
mayot», valent y mes llest que es gat d'en
«Pala-Cañas» per adesá gallines y altres
herbes. Dissapte passat fent d'homo valent y
bufant mes que es mestral, entrá dins sa ta-
verna de «Cas Sanayé», desafiant tothom á
carregá pés. Sa fanfarronada es xocant y no
hey tenim res que dí que se provi á tot lo
que vulga amb camayot, mentres no sia á
carregá gallines de corral *ajeno*, ó sinó el
tornarem espolsá amb sa granera bañada
d'aigo y senre com s'altre dia á dins «Can
Pera Messeta» y li tavarém ses unges per
enviarles á n'es *Canciller de Santo Domingo*,
perque les posi amb conserva ell que ja les
coneix.

**

Flamada de Buje.

Grossa y despampanant va essé sa inau-
guració de sa «Sociedad Camies Curtas». Es
President d'ella es un ex-visitant d'una
trompetera ciutat de France y actual nego-
ciant d'amores a Mallorca. Es vice-Presi-
dent, acérrim catòlic, apotòlic, romà y
bàscula, per *La Plata*, tenia ses cames de
cércol y per Buje idem idem. Es secretari,
fusté brut, el coneixen per *Bons Ayres* baix
d'es pseudònim «Cantinflero». Com á vocals
hey actuen dos mestres d'atlots que are es vo-
len dedicá á dona *biberó* á un ex-tudiant de
coronilla el cual ha fet prohèses p'es carré
de Santañy.

Aquesta es sa Directiva de sa societat
«Camies Curtas».

S'altre divenres, s'inaugurá dita societat,
á un espayós y libre salón iluminat per sa
lluna y s'alumbrat públich.

Un piano de *manubrio* feyá ses delícies
d'es públich però no ses d'es *Camieros-Cur-
teros*. Es President amb una camia que no li
arribava á n'es *sobrant*, implorava una lli-
mosna grossa amb un capallet petit, á tres
Evas, (una de les cuales te un infant de pit).

Per pò de ses *manguerades*, tencaren es
grifó pero sortí una calabruixada de *menjá
pahit*, que mos embalsamá á tots y no menos
al *Caballero D. Denaro*.

A ses *Evas* suplicám
que no sien tan amargas.
Si duen camies llargas
noltros curtes les usám.

**

Bernat Perelló--Murillo 9, (Arrabal)

Sa legía superió
es sa marca «Arrabalera»
ja que le fá de primera
es fabricant *Perelló*.
Comprauné qu' es sa milló
per netejá porqueria,
pren foment de cada dia
qu' es una barbaritat
y tothom n' está encantát
de s' admirable legía.

Desde Llucmajó afirma un amich nostro:
Son dues jovenetes d'es carré de sa Repú-
blica. Sa petita un *fenómeno* per ballá es bo-
leros á «Mar y Tierra» y s'altre un *non plus
ultra* per balla sevillanas amb so mantón de
Mauila.

Sa mes gran es afectada de divertirsé á fo-
ra poble y sandunguera com es, ha lograt
conquistarsé ses simpaties d'un *bombadó* ó
cañoneado no tant gran com *Goliath* ni tant
petit com *D. Paquito* perque feria *contraste*
amb sa gran republicana.

Sa petita també te enganxat dins sa xerxa
á un altre trastornat de sa mateixa bateria.
Es dos *Tenorios baterianos*, son dos mons-
truos d'estufera y dos cervells de graixonera.

Alerta ninetes d'es carré de sa República
que no vos quedeu como el gallo de Morón
sin plumas y cacareando.

Es Moscardi.

Calentó caliuera de Moscari.

¡Señor Alcalde! Fassa el favó de posá pau
y tranquilidat p'es carré de Campanet devés
S'Esfondrat que heyá una cuadrilla d'inmo-
ralistes que li amollen canal plena, sense re-
pará si heyá coses sagradas ó *papé blanch*.

Si vos tornau barayá
crech de que vos sabrá greu
perque en que cregueu amb Deu
Foch y Fum vos cremará.

**

D'Esportlas varios músichs diuen.

¡Vaja uns atlots que som! ¿No heu trobau
autós de sa somiada estafada instrumental
que no heu poguda arribá á port? Si no vos
contestarem, va essé per no tirarvos una pet-
nada com vos mereixieu.

■ UN VIATJE A S' ARGENTINA ■

— 124 —

s' embarca algún cop de má,
es vapor fá es *balance*,
plou de valent y una aigada
d' aquelles de canal plena
que tot heu tiren d' esquina,
sa cuberta está adesada.
Tant es masclles com famellos
están arremolinats,
hen veus molts que maretjats
no aisen per res ses pipelles.
Marinés arromangats
fan sortí s' aigo á grans rois
remuis fins á n'es jonois
y de fret enrevanats.
No tenguent del tot buidada
s' aigo que ha entrada á *babor*,
s' umpl es costat d' *estribor*,
brandada y altre brandada.
Fan compasió es maretjats
que per cuberta es brandején
y un gros tomb de cap manetjen....
Fran.—¡Oh cuantes calamidats!
Llor.—Domés dura un parey d' hores.

— 121 —

d'es passatjés ses riyses.

De pronta ja el tens devant,
es corns piten amb gran forsa,

L'«*Infanta Isabel*» veus que orsa
y es passatje está cridant.

«*Viva España!*». Aplauden,
saluden amb' mocadós
crits de «*Bien!*» «*Bravo!*» «*Adios!*»
ses oreyes t'ensordeixen.

Sents molt gran satisfacció
es moment que es barco passa
ventné de sa teua rassa

que ja duen plé es serró.

Hey veus qualca mallorquí
que amb sa ma et diu «*A reveure!*»

Fran.—Aixó si es vé sa pot creure.
Llor.—¡No heu ha d'essé!

Fran.—Pots seguí.

Llor.—Cualcún ta dona sa má
y á s' oreya et fá un escolt.

Fran.—Ja el ma comanarás molt.
Llor.—¿Creus que té cerch enganá?

Sa donen qualca besada

Un'altre vegada, procurau ferhó milló si voleu essé ben tractats.

*
Coses de Puigpuñent.

Es un jovenet de setanta y pico d'años, cap blanch y barram á c'as dentista, es que se vol casá antes de Sant Miquel amb una passallereta de vint y vuit Abrils. Per mes que se vulguen casá *in-ocultis* y festetjin a ca un jermá d'ella d'*amagatotis*, noltros descubrirém es *pastel*. Ella que es molt alegrant, sa queixa á sa mare diguentli que li sap greu haversé de casá amb un cap blanch y esbarramat, que apesá de caminá tant dret, tem que ja tenga cualeua cosa torta y no està es temps per *ganxos*. Sa mare li aconseya que s'hi casi, que deixi aná es que dí de sa jent, que ell te molts de dobbés y unses gorgas y amb sémola, pancuit y sopa fussa será bò de manteni.

No heu trop mal fet per sa polla que á n'es *vey* li trobi tara.

Heu trop mal fet per sa mare que li posa aquesta argolla.

*
Converses preses al vol á dins un café de Santañy.

Deya un homo que te es cap clá: O en *Miquel* es un beneit ó lo d'es trenta duros y altres herbas no es vé; y un altre que no sé si te es cap embuyat contesta: Jo no crech que siga beneit y crech qae es vé lo d'es trenta duros y altres herbas. Endevinau qui vá bé d'es tres.

Dos retjidos aseguts á una taula també deyen: Jo et dich que ses docentes pessetes que pagan p'es rellotje, amb un llum de cinch reals cada mes, porien passá, y en lloc de doná corda en *Miquel* ó es seu missatje un empleat en lloc de fé *núus* poria doná corda en es rellotje.

Si sa guerra no s'acaba enviamós Señó *Mascle Rós* zapateados amb espardeñas per que le correrém lletja.

Feis bonde bon retjidó
are que seis lo mes bé
y Deu mos don l'any qui vé
llum barato y cobradó.

Continuará.

*
Remuchea de Sansellas per *Un Sansellé*.

En tenim que mos sobra per encendre se teya á n' aquest bargantell que mos enfloca

Vist y versificat per "ES MASCLE RÓS.."

— 122 —

ses famelles conegeudes.

Fran.—De mentides tant crescudes ja n'estich escalivada.

Llor.—Mem si hem ferás enfadá. Tu á lo bo li dius *pepena*.

Fran.—Ja hem feres tragá sa *mena* de s' *Estret de Gibraltá*.

Llor.—Si que ets viva y desxonida.

Fran.—¿Heu veus com ja t' esperava?

Llor.—Francament, jo hem proposava empeltarté una mentida.

Fran.—Peró t' hen has duit es brou.

Llor.—Si Francina, el m' hen he duit.

Fran.—¿Veus? Are es barco t' ha fuit enganantmé.

Llor.—Poch ma cou.

Cuant veus es barco alluñá

tu el ta quedes contemplant

y mitx trist estas pensant;

«A sa Roqueta s' hen vá.»

Y mentres que es buch camina

y á dins s' horitzó s' amaga

penses tu amb en *Verdolaga*

que no está conforme en so nostro escrit. Aixó de dí que *D. Gabriel* estave subgestionat, mos fá consebre que ha estad deixeble de n' «*Onoffrof*», y que du se xiflature en so magnetisme. Si aquest individuo per disculpá *D. Gabriel* mos hagués dit que estave desconcertad á causa d' es dol fresh que duya d'un tío, poríe hevermos convensuts, pero mirau que dí per defensar-lo que no té voluntad ó si en té le té arrendada, que altre cosa no vol dí «*subgestionat*», es es colmo de se frescura.

En quant á n' aquesta influenci estranya á se que atribueix lo de *D. Gabriel* y altres cosas estupendes que han de pasá á s' histori, no sabém á n' aquí aludeix perque no entenem de geroglífics ni de endivineas, com ses que pesetges.

Perlant clá mos entendrem.

Bergantell jo te prevench, que el dimoni qui te entengue, m' hen donas una calenta s' altre frede com es vent.

Endeviném lo siguiente: Te parl de un señó cohuent en pretenció molt dolente que'n diríl bondia tengue, queda la mar de content.

*
De Son Servera diu «*Un que ha acabat sa son*».

Tenguent ets uys uberts no porém admetre aquest Ajuntament, amb no essé que los fassin passá per sa retxe. Sí *D. Juan* no procura fé ses cosas milló, aviat li haurém de fé cantá es *Credo*. Si á n' es secretari ros no li passa un poch lo que te de famallut, cualca dia trobará un mascle que li ferá espassá es jochs.

¿Y que hen dirém de mestre *Tomeu* batle de pesseta y en *Toful Mal*?

Hasta la setmana qui vé.

*
Telegrama rebüt á última hora.

Inca 12-9-17.

Amig Jordi: Teng escrit, article sensacional circunstancies especiales aconseyan no hi vagi avuy.

Convé fasis llamada setmanari y número próximo, en sentit interrogant fent referència á lo que me está pasant.

PERSONATGES

Cap de Llanti.—Zar de Rusia.—LLAVANES.—Alcalde y Corporació.

Ton amig, BERBÓ.

*

Biblioteca d'es «FOCH Y FUM»

Convencionalment treurém folletons de vuit pàgines còmicas y amb vers, que estaré es seu preu á s'alçans de totes ses fortunes. **!!5 céntims!! !!Una pessa de dos!!**

Es primé, que el publicarém aquests dies, sa titula: «**Es gigant y sa jiganta**» diálech còmic y amb vers, escrit p'**Es Mascle Rós.**

A n'es corresponsals y venedós, 108 farém un 30 per 100 de rebaixa. Feis pedidos que el paper vale más.

Couplets de "FOCH Y FUM,"

!!CHIM!! !!PUM!! !!NÉC!!!

(Música de «Chim-pum-zaracataplúm-nec»)

I

En Petecol cuant s' engata.

Chim-pum!

Es morros y es nas estufa.

Chim pum!

Zaracataplúm Foch y Fum.

Nec!!!

Si sa treu una sebata.

Chim pum!

Fa una pudó que escarrufa.

Chim-pum!

Zaracataplúm Foch y Fum.

Nec!!!

II

Ses nines mes educades

Chim-pum!

Son de Santa Catalina.

Chim-pum!

Zaracataplúm Foch y Fum.

Nec!!!

Y cuant están empatxades.

Chim pum!

Van á buidá á Sa Faixina.

Chim-pum!

Zaracataplúm-Foch y Fum.

Nec!!!

ES MASCLE ROS

Couplet per la setmana qui vé: «NA MASSIA NA SA BUGADERA.» (Música de «Mi Mariana.»)

FOCH COLGAT

ENDEVINAYA

Me fermen y no hem degollen,
tench boca y llenço faixuga
que molts de pichs se ballug.
Cuant m' estiren y me amc llen
no heym qui ensumarmé puga.

P. Muntaner

SEMBLANCES

1.ª ¿Amb que s'assamblen es bons Miú-

ras amb molts d'horos casats?

2.ª ¿Y ets horos casats amb sos atlots

poyosos?

3.ª ¿Y ets atlots poyosos amb sos homos

gats?

COLMOS

1.ª ¿Quin és es colmo d'un fusté?

2.ª ¿Y es d'un impresó?

(Ses solucions, disapta qui vé)

SOLUCIONS D'ES NÚMERO PASSAT

Endevinaya: Una carta escrita á lápiz.

Semblances: 1.ª Amb que tenen coua.

2.ª Amb que van de bregue. 3.ª Amb que flastomen.

Preguntes: 1.ª D. Juan. 2.ª Amb se de rera.

Imp. de A. Rotger—San Pedro Nolasco 7

— 123 —

y amb sa terra mallorquina.

Es barco ja t' ha passat

y es teu de fe camí es cuida,

sa cuberta prest sa buida

y aquí y allá es rotlo armat,

parla des felic regrés

que fá es barco cap á España,

el brufes amb rom y amb caña

junt amb alguns marinés.

Tocan sopá, tu el ta passes

y li enveles á dormí

fins l' hondemá demati

que altre vida nova fasses,

Es dia 12 has passat

mentres que es 15 comensa

y es trasatlàntich defensa

es cops de má agosera.

Fran.—¿Día 15? ¡Vaje un dia!

Llor.—Día de calamidis

de pasatjés maretjats

y de mala travessía.

Es vent que de proa vé

no deixa es barco avansa,